

HVDSZ 2000

ETIKAI KÓDEX

A Helyiipari és Városgazdasági Dolgozók Szakszervezet 2000 (HVDSZ 2000) e kódexének célja az etikus, tisztességes érdekképviseleti és érdekvédelmi tevékenység megőrzése és elősegítése az alapvető emberi szabadságjogok, az egyesülési jog, a szakszervezetekre vonatkozó jogszabályok keretein belül.

Ezt a célt követi a HVDSZ 2000

- Alapszabályán, SZMSZ-én, az alapszervezeti SZMSZ-eken
- testületein (Elnökség, Országos Értekezlet, Régióvezetők Tanácsa, régiós titkári értekezletek, alapszervezeti taggyűlések)
- alapításával, támogatásával működő szervezeteken
- bármely szintjén hozott határozatain
- által közvetlenül vagy közvetve nyújtott szolgáltatásokon
- nyilvános megjelenésének bármely formáján
- a szakszervezeti tagok mindennemű ügyének intézésén

keresztül

A Kódex a HVDSZ 2000 tagjaira, társult tagjaira, pártoló és tiszteletbeli tagjaira, valamint vezető tisztségviselőire nézve kötelező, tekintettel arra is, hogy a szakszervezetek tagjai hasonló etikai szabályokat kötelesek követni az általuk létesített munkaviszony vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszony kapcsán.

Az Etikai Kódexben rögzített szabályok miatti vitás ügyeket elsősorban az Etikai Bizottság elé kell vinni, az Etikai Bizottság határozatai ellen bírósághoz lehet fordulni. Az Etikai Kódexben nem érintett jogellenes magatartások esetén a HVDSZ 2000 ügyvezetése megteszi a szükséges jogi lépéseket.

I. Etikai alapelvek

Jelen Etikai kódex közvetlenül, vagy közvetve az alábbi alapelvekre épül:

- a tagok véleményének, akaratának tisztelete
- a tagok problémái iránti érzékenység
- szolidaritás minden munkavállalóval, minden szakszervezettel
- harc a hátrányos megkülönböztetés minden formája ellen
- együttműködés mindenkivel a munkavállalók érdekében
- a viták tárgyalásos úton való rendezése
- a HVDSZ 2000 működésének, szervezeteinek és céljainak védelme

A szakszervezeti tagokat, a munkavállalókat érintő jogtalanságok megelőzése, megoldása minden választott szakszervezeti tisztségviselő feladata

A HVDSZ 2000 működését a minden szinten érvényesülő többségi akarat határozza meg, de figyelembe veszi a kisebbségi véleményeket is, azokat tiszteletben tartja, kérelemre határozataiban feltünteti.

A HVDSZ 2000 független szakszervezet, nem köt megállapodást politikai pártokkal, politikusokat nem választ meg szakszervezeti tisztségviselőnek, de figyelemmel és megfelelő érzékenységgel kíséri a munkavállalókat érintő állami és politikai döntéseket, ennek megfelelően, ha szükségesnek látja, a nyilvánosság előtt is megszólal az általa képviselt munkavállalók érdekében.

A választott szakszervezeti tisztségviselők etikai kötelezettsége, hogy a hozzá forduló szakszervezeti tagok kérdéseire, panaszaira megfelelő választ adjon, hogy tagjait – azok felhatalmazása alapján – képviselje munkáltatóik, a hatóságok, bíróságok előtt.

Etikai követelmény, hogy a választott szakszervezeti tisztségviselők már megválasztásuk előtt megszüntessék az Alapszabály és jelen Etikai Kódex által összeférhetetlennek minősített okokat.

A HVDSZ 2000 választott szakszervezeti tisztségviselői a szakszervezeti tagok ügyeiben – minden külön kötelezettségvállalás nélkül is – titoktartásra kötelezettek, a szakszervezeti tagok személyes adatainak védelme érdekében különös gondossággal kötelesek eljárni. A HVDSZ 2000 Alapszabálya szerinti vezető tisztségviselők ezen felül kötelesek a HVDSZ 2000, mint jogi személy személyiségi jogait szigorúbb titoktartási szabályok szerint megvédeni, különös tekintettel a szervezeti, valamint gazdasági és pénzügyi adatokra; ezek megsértése esetén az etikai vizsgálaton felül más jogszabályok szerinti felelősségre vonásuk kezdeményezhető.

A HVDSZ 2000 működése nyilvános, a véleménynyilvánítás szabadsága, az információhoz való jog működése során követendő alapelv. Valamely ügyben titoktartásra csak többségi határozat alapján kötelezhetők a szakszervezeti tisztségviselők és a szakszervezet tagjai, a többségi akarral ellentétes magatartás etikai vétségnek tekintendő.

A HVDSZ 2000 választott tisztségviselőit minden szinten felelősség terheli elsősorban az általuk képviselt szakszervezeti tagok és a HVDSZ 2000 testületei irányában. E felelősséghez tartozik a személyes példamutatás is.

II. Az együttműködés etikai követelményei

A HVDSZ 2000 együttműködésre kész minden, az általa képviselt munkavállalók munkáltatói szervezeteinek tevékenységére döntő befolyással bíró tulajdonosi vagy szakmai felügyeletet ellátó állami/hatósági szerveivel, különösen a helyi állami feladatokat ellátó önkormányzatokkal. Az együttműködés alapja a kölcsönös előnyök figyelembe vétele és érvényesítése. A HVDSZ 2000 nem működik együtt olyan állami vagy önkormányzati szervvel, amelyik hatalmi helyzetéből adódó előnyök miatt hajlandó az együttműködésre.

A HVDSZ 2000 továbbra is együttműködik mindazokkal a szakszervezetekkel, szakszervezeti szövetségekkel, illetve egyesületekkel, amelyek elsődleges céljukként a munkavállalók érdekképviselését és érdekvédelmét jelölték meg, működésük demokratikus elvekre épül, és együttműködésük szándékát kinyilvánítják.

A HVDSZ 2000 együttműködik minden, nem munkavállalói érdekképviselő és érdekvédelem céljából alakult civil szervezettel, alapítvánnyal, ha céljaik rövid vagy hosszabb távon azonosak, vagy hasonlóak. Különösen fontos számára a megváltozott munkaképességű munkavállalók érdekképviselését, érdekvédelmét a társadalmi kapcsolatok más szintjén ellátó alapítványokkal, egyesületekkel, illetve civil szervezetekkel való együttműködés.

III. Magatartási szabályok

A magatartási szabályok minden HVDSZ 2000–tagra és választott szakszervezeti tisztségviselőre érvényesek.

Az Etikai Kódex hatálya kiterjed a HVDSZ 2000 Alapszabálya szerinti tagokra, a tagsági viszony alatt, a választott szakszervezeti tisztségviselőkre, tisztségük idején. A választott szakszervezeti tisztségviselővel szembeni szigorúbb etikai követelményeket az Alapszabályon kívül előírhat a Választási Szabályzat, és jelen Etikai Kódex is.

a) Szakszervezeti tagokra vonatkozó általános magatartási szabályok

A HVDSZ 2000 tagjaitól elvárja, hogy betartsák a demokratikus működés szabályait, és különösen ne sértsék meg a HVDSZ 2000, mint jogi személy személyiségi jogait, továbbá hogy ápolják hagyományait, őrizzék meg jó hírnevét.

A HVDSZ 2000 tagjai a szolidaritás és humanitás elveit követve kötelesek fellépni a bármely szinten, bárkivel szembeni diszkrimináció ellen, különösen, ha hátrányos helyzetben lévőket ér méltánytalan elbánás, megkülönböztetés.

A HVDSZ 2000 tagjai nem nyilatkozhatnak valamely Alapszabály szerinti szervezet nevében, ha annak nem tagjai, és nem kaptak felhatalmazást a nyilvánosság előtti megjelenésre. Különösen súlyos etikai vétségnek minősül, ha a HVDSZ 2000 tagja valótlanosságot állít, vagy valótlan tényeken alapuló bejelentést tesz, illetve valóságtól eltérő módon mutatja be a HVDSZ 2000 tevékenységét. Etikai vétséget követ el az a szakszervezeti tag vagy szakszervezeti tisztségviselő, aki nem teljesíthető ígéretekkel kívánja a munkavállalókat vagy más személyeket a HVDSZ 2000-be beszervezni.

A véleményüket durva, megalázó, sértő hangnemben kinyilvánító szakszervezeti tagok esetében az etikai vétség megállapítottak minősül.

b) A választott tisztségviselők magatartási szabályai

A választott szakszervezeti tisztségviselőknél – bármely szinten is látják el tisztségüket – kötelességük a legjobb tudásuk és képességeik szerint teljesíteni feladataikat a szolidaritás, az érzékenység és felelősség etikai követelményeinek megfelelően. Felelősek a HVDSZ 2000 Alapszabályában meghatározott vezető testületek, valamint választói közösségük által meghatározott feladatokat a megadott határidőre teljesíteni, és elősegíteni, hogy a HVDSZ 2000 minden tagja gyakorolhassa tagsági jogait.

A HVDSZ 2000 szakszervezeti tisztségviselőit munkahelyeiken megilletik az Mt. szerint meghatározott munkajogi védelmi jogosultságok, munkaidő-kedvezmények, mely jogosultságokat rendeltetésszerűen kell használniuk, az ilyen jogosultsággal való visszaélés nemcsak munkajogi következményekkel járhat.

Szakszervezeti tisztségre csak az a szakszervezeti tag választható, aki kötelezettséget vállal arra, hogy nem hanyagolja el az általa képviselt szakszervezeti tagok és munkavállalók érdekképviseletét, érdekvédelmét.

A választott tisztségviselő köteles a részére írásban vagy szóban (megbeszélés, értekezlet) eljuttatott információt a hozzá tartozó HVDSZ 2000 tagokhoz eljuttatni, és egyben jogosult további információ megkérésére is. Jogosult továbbá arra, hogy tagsága nevében véleményét írásban, vagy szóban közölje a HVDSZ 2000 vezető testületeivel, vezető tisztségviselőivel – betartva a tisztességes véleményközlés szabályait.

c) Az összeférhetlenségre vonatkozó szabályok

A szakszervezeti tisztségviselő köteles a szakszervezeti tagokra vonatkozó etikai követelményeken felül vállalni, hogy reá a HVDSZ 2000 Alapszabálya illetve Választási Szabályzata alapján szigorúbb elvárások érvényesek, különösen az összeférhetlenség kizárása illetve megelőzése érdekében.

Nem választható szakszervezeti tisztségviselővé az, akinek közeli hozzátartozója (lásd Ptk. 8:1. §) a HVDSZ 2000 olyan testületének tagja, amelynek révén egyikük döntéshozó, másikuk végrehajtói tisztséget látna el. Elkerülendő az is, hogy közeli hozzátartozó dönthessen a szakszervezeti tagsággal járó kedvezmények odaítéléséről. Ennek érdekében az Alapszabályban felsorolt összeférhetlenségi okokról az Országos Értekezlet által választott vezető tisztségviselőknek, állandó vagy ideiglenes bizottságok vezetőinek nyilatkozniuk kell; az alapszervezet tisztségviselőinek összeférhetlenségéről szóló nyilatkozatáról az alapszervezet legfőbb döntéshozó szerve határoz.

A HVDSZ 2000 vezető tisztségviselőire vonatkozó összeférhetlenségi okokról, eseteiről az Országos Értekezlet dönt, egyéb esetben a tagok azon szervezete, ahol a tisztségviselőt megválasztani kívánják.

Az alapszervezetek működésére vonatkozó Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) – az alapszervezet nagyságára, szervezeti rendjére tekintettel – ettől eltérő összeférhetlenségi okokat is megállapíthat.

IV. Etikai Bizottság

Amennyiben a szakszervezeti tag vagy szakszervezeti tisztségviselő megszegi jelen Kódexben felállított magatartási szabályokat, ügye etikai vétségnek minősíthető, melyről az Etikai Bizottság etikai vizsgálat során jogosult dönteni.

Az Etikai Kódexben rögzített alapelvek és magatartási szabályok megsértésének vizsgálata és szankcionálása a háromtagú Etikai Bizottság feladata.

Az Etikai Bizottság tagjait az Országos Értekezlet választja meg, megbízatásuk öt évre szól. Az Etikai Bizottság tagjaira való jelölést első alkalommal az elnök terjeszti az Országos Értekezlet elé, a későbbiekben a tisztújítások alkalmával szokásos jelölési eljárás során a Jelölő Bizottság az előterjesztő. Az Országos Értekezlet megválasztásukról a vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályok szerint dönt. Etikai Bizottság tagja csak legalább tíz éves szakszervezeti tagsággal rendelkező HVDSZ 2000 tag vagy szakszervezeti tisztségviselő lehet, figyelembe véve a vezető tisztségviselőkre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat is.

Az Etikai Bizottság eljárása a HVDSZ 2000 valamely érintett tagja vagy tisztségviselője indítványára indul. A HVDSZ 2000 legfőbb döntéshozó szerve, az Országos Értekezlet, valamint ügyvezetése (Elnökség) önálló indítványozási joggal rendelkezik.

Az Etikai Bizottsághoz írásban beérkező indítványban meg kell jelölni az érintettséget, le kell írni a kifogásolt magatartást, csatolni kell a bizonyítékokat is, meg kell jelölni továbbá, hogy az indítványozó szerint milyen módon lehetne a sérelmet orvosolni. Érintettség okán akkor is lehet etikai vizsgálatot kezdeményezni, ha az etikai vétség nem kifejezetten az indítványozó személyét sérti, de az indítványozó véleménye szerint környezetében olyan etikailag erősen kifogásolható esemény történt, amely a HVDSZ 2000 tagjait illetve testületeit egyaránt érintheti.

Az Etikai Bizottság csak akkor ül össze, ha hozzá indítvány érkezik. Az indítványt csak postai úton, az Etikai Bizottság által, megválasztása után a HVDSZ 2000 honlapján közzé tett címre lehet – ajánlott levélben – eljuttatni.

Az Etikai Bizottság névtelen bejelentéssel nem foglalkozik, azt eljuttatja a HVDSZ 2000 ügyvezetéséhez.

Az Etikai Bizottság köteles az indítvány beérkezésének napjától számított 15 napon belül összeülni és megindítani az etikai vizsgálatot. A vizsgálatot az Etikai Bizottság saját maga által kialakított ügyrendben meghatározott eljárási szabályok alapján folytatja le.

Az Etikai Bizottság a beterjesztett bizonyítékokat szabadon mérlegeli, felkérheti az indítványozót, az etikai vétség elkövetésével gyanúsított szakszervezeti tagot vagy tisztségviselőt személyes meghallgatásra, illetve másokat is meghallgathat, szükség esetén a HVDSZ 2000 elnöke bevonásával iratokat, dokumentumokat kérhet be.

Az eljárásba vont szakszervezeti tag illetve tisztségviselő jogosult arra, hogy jogi szakértőt vagy jogi képviselőt kérjen fel a személyes meghallgatáson való részvételre, illetve arra is, hogy képviselőjét ügyvéd lássa el. A HVDSZ 2000 jogi ügyeit megbízás alapján ellátó jogi szakértő vagy ügyvéd nem képviselheti az eljárás alá vont szakszervezeti tagot vagy szakszervezeti tisztségviselőt. A meghallgatásról való távolmaradás csak az érintettek számára jelent hátrányt, az Etikai Bizottság távollétükben is lefolytatja az eljárást.

Az etikai vizsgálat során tisztázandó, megállapítható és szankcionálható a tag, a választott tisztségviselő etikai vétsége, vagy megállapítható a szakszervezeti tisztségviselőt megválasztó testület felelőssége is. Ez utóbbi esetben határozatának elfogadásáról a HVDSZ 2000 Országos Értekezlete dönt.

Az Etikai Bizottság döntését határozat formájában hozza meg. A határozat akkor érvényes, ha a határozathozatalban mindhárom tag részt vesz, és közülük ketten egyetértenek a határozattal, benne a kiszabott büntetéssel. Ellenkező esetben a Bizottság határozata nem lép hatályba. A Bizottság határozatával egyet nem értő tag különvéleményét ismertetni kell, ha a Bizottság határozatának nyilvánosságra hozataláról dönt.

A Bizottság dönthet arról is, hogy a szankcionálást az Országos Értekezletre bízza.

Az alkalmazott szankciónak az etikai vétség súlyával arányosnak kell lennie, és semmilyen módon nem sértheti a szakszervezeti tag, a tisztségviselő személyiségi jogát és emberi méltóságát.

A kiszabható büntetések:

- figyelmeztetés
- megrovás
- a kizárás fenyegettségével nyilvános bocsánatkérés az érintettől
- választott tisztségviselő tisztségéből való visszahívásának kezdeményezése
- a tagsági jogok felfüggesztése legfeljebb egy évre
- kizárás

Az alkalmazott szankciók sorrendjétől az Etikai Bizottság határozatában eltérhet, sőt egyidejűleg több szankciót is megállapíthat. Választott tisztségviselő esetén a tagsági jogok ideiglenes felfüggesztésével egyidejűleg kezdeményezni kell a tisztségéből való visszahívást is.

A nyilvános bocsánatkérés formáját, szövegét az érintett véleményének meghallgatásával kell meghatározni, valamint azt is, hogy a nyilvánosság mely formájában várja el a bocsánatkérést pl. nyílt levél a honlapon, körlevél minden alapszervezet, fizetett hirdetés, stb.)

Az Etikai Bizottság az előbbieken felsorolt szankciókkal együtt dönthet arról, hogy határozatát közzé teszi, megjelölve a határozatban a nyilvánosság körét is (pl. csak a HVDSZ 2000 belső fórumaiban, vagy a szélesebb nyilvánosságot jelentő honlapon, illetve értesíti a médiát, stb.)

Amennyiben az Etikai Bizottság szankcióként a szakszervezeti tisztségviselő tisztségéből való visszahívását kezdeményezi, ezen határozatát annak a testületnek kell eljuttatnia, ahol a szakszervezeti tisztségviselőt megválasztották. A visszahívásra a Választási Szabályzat erre vonatkozó pontjait kell megfelelő módon alkalmazni, a döntésről értesíteni kell az Elnökséget és az Etikai Bizottságot.

Az összeférhetetlenséget az Etikai Bizottság erről lefolytatott vizsgálat alapján állapítja meg. Az Etikai Bizottság javasolhatja az összeférhetetlenséggel érintett illetve érintettek tisztségéből való visszahívását –; vagy ha lehetséges, az összeférhetetlenség más módon való megszüntetését kezdeményezheti az Elnökségnél.

Amennyiben olyan tisztségviselőt kell visszahívni tisztségéből, akit az Országos Értekezlet választott meg, az Elnökség kötelezettsége rendkívüli Országos Értekezletet összehívni, mivel a visszahívásról csak ez a testület dönthet.

o

A tagsági jogok legfeljebb egy évre történő felfüggesztéséről való döntését az Etikai Bizottság eljuttatja az elnökhöz, akinek kötelezettsége értesíteni azt az alapszervezetet, vagy testületet, ahol a tag tagsági jogait gyakorolja, valamint minden olyan bizottságot, ahol a tagok a tagsági joggal kapcsolatos ügyeiket intézik (pl. üdültetés, segélyezés, vásárlási kedvezmények igénybevételeit intéző bizottságok, munkatársak).

Amennyiben az Etikai Bizottság a tag kizárásáról dönt, a legközelebbi Országos Értekezlet üléséig tagsági jogait fel kell függeszteni, a végleges kizárásról az Alapszabály szerint csak az Országos Értekezlet dönthet.

Amennyiben az etikai vétséget a szakszervezeti tag vagy tisztségviselő olyan személlyel együtt követi el, aki nem tagja a HVDSZ 2000-nek, de tagja más szakszervezetnek, vele szemben az Etikai Bizottság nem alkalmazhat szankciót, az eljárás megindításáról, folytatásáról értesíti a másik szakszervezetet, lehetővé téve, hogy az érintett szakszervezet jogi szakértője végigkísérje az eljárást. A szakértő nem vesz részt a döntés meghozatalában, de véleményét az Etikai Bizottság meghallgatja, jelenléte vagy távolmaradása egyebekben nem befolyásolja az eljárás lefolytatását.

Az Etikai Bizottság döntését, véleményét, állásfoglalását a HVDSZ 2000 közösségének érdekeire tekintettel minden esetben az Országos Értekezlet ülésén ismertetnie kell.

Az Etikai Bizottság döntését az érintettek az Országos Értekezletnél megkifogásolhatják, vagy kérhetik a bíróságtól az Országos Értekezlet határozatban meghozott döntésének megváltoztatását.

Budapest, 2014. szeptember 19.

Az Etikai Kódexet jóváhagyta az Országos Értekezlet 2015.05.07.-én OÉ 2015/11. sz. határozatában.